

Broj: Ž-BR-02-153/16

Datum: 28.08.2017.godine

Preporuka broj P-220/ 17

VLADA BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE
-ODJEL ZA PROSTORNO PLANIRANJE I IMOVINSKO PRAVNE POSLOVE
BRČKO

P R E P O R U K A
u vezi sa žalbom Ane Ostojić

Institucija Ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine zaprimila je dana 01.02.2017.godine žalbu Ane Ostojić iz Brčkog i predmet je registriran pod brojem Ž-BR-02-153/16.

U žabi žaliteljica navodi da se 2015. godine obratila zahtjevom Odjelu za prostorno planiranje i imovinsko pravne poslove i istim je tražila „ pristupnu stazu sa zadnje strane zgrade koja je namjenjena za kolektivna stanovanja, ili eventualno neki lift ..“ , ali da njezinom zahtjevu nije udovoljeno. Imenovana navodi da živi u naselju Ilička, u ulici XI broj 23, da boluje od mišićne distrofije i 80% je invalid.

Također u žalbi žaliteljica navodi da se više puta obraćala Inspektoratu Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine vezano za prijavu nelegalno ograđene javne površine, u naselju Ilička u ulici XI na broju 23 od strane Pudić Jasne, ali da je postupanje Inspektorata izostalo.

Nakon prijema žalbe, institucija Ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine obratila se zahtjevom za izjašnjenje dana 01.08.2016.godine Vladi Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, Odjelu za prostorno planiranje i imovinsko pravne poslove i Uredu Gradonačelnika, Inspektoratu.

Dana 25.08.2016. godine institucija Ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine zaprimila je odgovor Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine Ureda Gradonačelnika-Inspektorata, broj predmeta: 22-001967/16, broj akta: 01.6-0309SG-002/16 od 12.08.2016. godine u kojem se navodi: „*gospođa Ostojić Ana je dana 01.07.2016. godine uputila podnesak broj 48-000762/16, koji je*

naslovljen na više institucija i tijela javne uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, među kojima i gradonačelniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Gradonačelnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine isti je proslijedio Inspektoratu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. U navedenom podnesku se, između ostalog navode slične ili gotovo slične „optužbe“ upućene prema Inspektoratu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a odnose se na navodno ne postupanje inspektora i Inspektorata Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u slučaju koji je u svezi sa gospođom Pudić Jasnom, odnosno prijavama gospođe Ostojić Ane. Postupajući po navedenom podnesku, Inspektorat Brčko distrikta Bosne i Hercegovine dostavio je odgovor gospođi Ostojić Ani broj 48-000762/16 od 22.07.2016. godine. Odgovor se odnosi na informacije i saznanja iz mjerodavnosti Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Inspektori Inspektorata Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u obnašanju svojih prava, dužnosti i obaveza postupaju sukladno propisima koji se primjenjuju na području Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, te osobito sukladno odredbama Zakona o inspekcijama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, brojevi 24/08, 25/08 i 20/13).

Ovo je nužno podsjetiti na odredbu članka 28. ovoga zakona koji propisuje način pokretanja i vođenja inspeksijskog postupka. Naime, postupak inspeksijskog nadzora se pokreće i vodi po službenoj dužnosti. Svatko može podnijeti inicijativu za pokretanje postupka inspeksijskog nadzora. U tom smislu, odredbom članka 18. stavak 1. točka a) tog zakona propisano je da je u vršenju inspeksijskog nadzora inspektor obvezatan razmotriti inicijativu za pokretanje postupka inspeksijskog nadzora, što je i učinio s inicijativom, koju je podnijela Ostojić Ana.

Odredbom članka 21. stavak 2. istog zakona propisano je da je inspektor ovlašten poduzimati i druge mjere i radnje kojima se osigurava vršenje inspeksijskog nadzora. Dakle, mjerodavni inspektori poduzeli su određene mjere i aktivnosti is svoje mjerodavnosti provjeravajući navode iz inicijative Ostojić Ane.

Prema tome, svaka podnesena inicijativa nužno ne znači i da su navodi u njoj istiniti i ne znače da inspektor po svakoj mora neizostavno postupati. Kao što je propisano, dužan je inicijativu razmotriti, a da li će i u kojem smjeru postupati, to cijeni u svakom konkretnom slučaju imajući na umu svaki pojedinačni slučaj.

U tom smislu, komunalni inspektor je razmotrio inicijative i postupio sukladno ovlastima propisanim Zakonom o inspekcijama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, tako što je izašao na spornu lokaciju i utvrdio činjenično stanje. Tom prilikom je Pudić Jasni Rješenjem broj UP-I-22-002159/15 od 20.08.2015. godine naloženo je da izvrši uklanjanje izgrađene javne zelene površine sa bočne strane i iza stambene zgrade tj. izvrši uklanjanje čempresa, ptuja i drugo zasađeno zelenilo.

Kada je riječ o konkretnom slučaju, potrebno je navesti da, prema raspoloživim informacijama i podacima, kada je u pitanju zauzimanje javne površine i sadnja čempresa, drveća i ostaloga, obavještavamo vas da je gospođa Pudić Jasna iz Brčkoga, dobila Rješenje broj predmeta UP-I-22-002813/15 od 3.12.2015. godine, kojim se istoj dozvoljava uređenje dijela javne površine, privremenoga karaktera ispred stambenog prostora.

Komunalni inspektor ne ulazi u sadržaj i način izdavanja navedenog Rješenja, nego je njegov zadatak da prati da li se postupa po istom i po zaključenom Ugovoru o zauzimanju javne površine, a sve u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, brojevi 30/04, 24/07 i 9/13).

Dakle, nisu točni navodi gospođe Ostojić Ane da je izostalo postupanje Inspektorata Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. O svemu je ista obaviještena i navedenim dopisom od 22.07.2016. godine, ali i dopisima postupajućeg komunalnog inspektora.“

Navedeni odgovor Ureda Gradonačelnika-Inspektorata Brčko distrikta Bosne i Hercegovine dostavljen je dana 25.08.2016. godine žaliteljici na izjašnjenje.

Institucija Ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine zaprimila je dana 28.10.2016. godine odgovor Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, Odjela za prostorno planiranje i imovinsko pravne poslove broj predmeta: 22-001966/16, broj akta: 06-0156IA-002/16 od 29.09.2016. godine u kojem se navodi : „ ..Uvidom u našu evidenciju ovo Odjeljenje nije pronašlo zahtjev za lokacijske uslove za izdavanje pristupne staze sa zadnje strane zgrade koja je namijenjena za kolektivno stanovanje, niti zahtjev za izgradnju lifta, niti zahtjeva za lokacijske uslove koji glase na Anu Ostojić, a koji se odnosi na datu lokaciju-ulica Ilička XI broj 23. Odjeljenje može detaljno razmotriti ovakav ili sličan zahtjev tek nakon podnošenja zahtjeva za lokacijske uslove, a pravni osnov za izdavanje istih su raspoloživa prostorno-planska dokumentacija i ostala zakonska kao i podzakonska regulativa.“

Odgovor Vlade Brčko distrikta, Odjela za prostorno planiranje i imovinsko pravne odnose, broj: 22-001966/16 od 29.09.2016. godine dostavljen je žaliteljici na izjašnjenje dana 11.11.2016. godine.

Dana 28.11.2016. godine žaliteljica Ana Ostojić je dostavila traženo izjašnjenje u kojem se navodi: „ Što se tiče moga izjašnjenja na odgovor Odjeljenja za prostorno planiranje i imovinsko pravne poslove mogu davam dokumentujem da sam ja uputila zahtjev gore navedenom Odjeljenju a koji je zaprimljen 20.05.2015. godine, prije nego što su izdali lokacijske uslove gospođi Pudić Jasni, gdje sam tražila da mi navedeno odjeljenje odobri izgradnju pristupne staze ili lifta sa zadnje strane moje zgrade....“

Međutim u tijeku dalje istrage dana 21.06.2017. godine zaprimljen je odgovor Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, Odjela za prostorno planiranje i imovinsko pravne odnose broj predmeta: 22-001292/17, broj akta: 06-1155SC-002/17 od 14.06.2017. godine u kojem se navodi: „ Izmjene i dopune Regulacionog plana „Bosnaplod“ III su još uvijek u fazi izrade i praćenja ugovorenih usluga sa nosiocem izrade koji je u ovome postupku institut za građevinarstvo „IG“ d.o.o. Banjaluka iz Banjaluke. Plan još uvijek nije upućen Skupštini Brčko distrikta BiH u proceduru usvajanja.“

Relevantno zakonodavstvo

Ustav Bosne i Hercegovine¹

Članak 2. stavak 1.

'Bosna i Hercegovina i oba entiteta će osigurati najviši nivo međunarodno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda.'

Zakon o Ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine

¹ "Aneks IV Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH"

Članak 1. st 1.

Ombudsman za ljudska prava Bosne i Hercegovine je nezavisna institucija uspostavljena u cilju promovisanja dobre uprave i vladavine prava, zaštite prava i sloboda fizičkih i pravnih osoba, kako je garantovano posebno Ustavom BiH i međunarodnim sporazumima koji se nalaze u dodatku tog Ustava koja će s tim u vezi nadgledati aktivnosti Institucija Bosne i Hercegovine, njenih entiteta i Brčko Distrikta u skladu s odredbama ovog Zakona.

Članak 2. st. 1. i 2.

Institucija Ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine razmatrati će predmete koji se odnose na slabo funkcionisanje ili povrede ljudskih prava i sloboda počinjene od bilo kojeg organa vlasti u BiH ... Institucija će djelovati po prijemu žalbe ili ex officio ...

Zaključak Ombudsmana Bosne i Hercegovine

Institucija Ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine ustanovljena je između ostalog u cilju promoviranja dobre uprave i vladavine prava. Ovom prilikom Ombudsmani sa aspekta svojih nadležnosti ustanovljenih *Zakonom o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine*, ukazuju na to da su organi u postupku dužni postupati na način kako je to propisano Zakonom.

Odredbom člana 1. stava 2. *UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom*, u osobe s invaliditetom spadaju osobe koje imaju dugoročna tjelesna, duševna, intelektualna ili osjetilna oštećenja koja u međudjelovanju s različitim preprekama mogu otežati puno i djelotvorno sudjelovanje tih osoba u društvu na osnovu jednakosti s drugima.

Članom II. *Ustava Bosne i Hercegovine* propisano je da će Bosna i Hercegovina i oba entiteta osigurati najvišu razinu međunarodno priznatih ljudskih prava i temeljnih sloboda, da će se prava i slobode predviđene u *Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda* s njezinim protokolima direktno primjenjivati u Bosni i Hercegovini i imati prednost nad svim ostalim zakonima. Uživavanje tih prava osigurano je svim osobama na teritoriji Bosne i Hercegovine, bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi kao što je spol, rasa, boja, jezik, vjera, političko i drugo uvjerenje, nacionalno ili društveno porijeklo, vezivanje za neku nacionalnu manjinu, imovina, rođenje ili drugi status.

Ombudsmeni Bosne i Hercegovine ovom prilikom žele istaći da je svrha *UN Konvencija o pravima osoba s invaliditetom* promicanje, zaštita i osiguranje ravnopravnog položaja u uživanju svih ljudskih prava i temeljnih sloboda svih osoba s invaliditetom. Ovom *Konvencijom* osigurava se da zakoni i propisi država potpisnica, a time i Bosne i Hercegovine, potpuno štite sva prava osoba s invaliditetom, s namjerom da se svima osiguraju jednake mogućnosti za postizanje svojih ciljeva, a načela na kojima se *Konvencija* temelji su poštivanje urođenog dostojanstva, jednakost mogućnosti, nepristrasnost bez diskriminacije.

Komitet za prava lica s invaliditetom je dana 12.04.2017. godine dostavio *Zaključna razmatranja o inicijalnom izvještaju Bosne i Hercegovine** u kojem se navodi :

*

usvojena na sedamnaestom zasjedanju Komiteta (20. marta do 12. aprila 2017.).

„ I.Uvod

- 1. Komitet je razmatrao inicijalni izvještaj Bosne i Hercegovine (CRPD/C/BIH/1) na sjednicama 308. i 309. održanima 27. i 28. marta 2017. i usvojio ova zaključna razmatranja na sjednici 323. održanoj 6. aprila 2017.*
- 2. Komitet pozdravlja inicijalni izvještaj Bosne i Hercegovine koji je urađen prema smjernicama za izvještavanje i zahvaljuje zemlji-članici na pisanim odgovorima (CRPD/C/BIH/Q/1/Add.1) na listu pitanja koja je pripremio Komitet.*
- 3. Komitet cijeni konstruktivni dijalog vođen tokom razmatranja i pohvaljuje zemlju-članicu zbog jačine delegacije na čijem je čelu bio ambasador i stalni predstavnik Bosne i Hercegovine pri Kancelariji Ujedinjenih nacija u Ženevi.*

III.Osnovne bojazni i preporuke

A.Opšti principi i obaveze (članovi 1. – 4.)

- 1. Komitet je zabrinut zbog netransparenstnosti postupaka i propisa u odnosu na konsultacije o organizacijama lica s invaliditetom. Takođe je zabrinut i zbog nepostojanja sistemske finansijske podrške i izgradnje kapaciteta organizacija, posebno na lokalnom nivou.*
- 2. Komitet preporučuje zemlji-članici da usvoji zvanične i transparentne mehanizme redovnih konsultacija s organizacijama lica s invaliditetom, uključujući i one koje predstavljaju žene i djecu s invaliditetom, nagluha i gluha lica, lica s psiho-socijalnim i/ili intelektualnim poteškoćama u svim entitetima i kantonima. Komitet takođe preporučuje da zemlja-članica obezbijedi dovoljne i redovne finansijske resurse organizacijama lica s invaliditetom*
- 3. Komitet izražava bojazan zbog nepostojanja koncepta invaliditeta s aspekta ljudskih prava u entitetima i kantonima zemlje-članice u skladu s Konvencijom. Takođe je zabrinut zbog nepreduzivanja napora za revizijom važećih propisa i njihovim potpunim usklađivanjem s Konvencijom, imajući u vidu odredbe člana 4(5) Konvencije.*
- 4. Komitet preporučuje zemlji-članici da usvoji usklađeni koncept invaliditeta s aspekta ljudskih prava u skladu s Konvencijom. Takođe preporučuje da zemlja-članica revidira važeće propise i nacrt budućih uz redovne konsultacije s organizacijama lica s invaliditetom.*

Pristupačnost (čl. 9)

- 4. Komitet je zabrinut zbog nepostojanja sveobuhvatne strategije za pristupačnost (dostupnost), a ni usaglašanih propisa na svim nivoima s efikasnim sankcijama, te zbog činjenice da većina javnih objekata, institucija, a posebno onih koje pružaju građanima pravnu pomoć i/ili posebno usluge licima s invaliditetom, kao i javni prevoz nisu pristupačni za lica s invaliditetom. Takođe je zabrinut i zbog činjenice da elektronski mediji masovne komunikacije nisu dati u formatu dostupnom licima s invaliditetom.*
- 5. Komitet preporučuje zemlji-članici:*
 - (a) da usvoji sveobuhvatnu strategiju pristupačnosti i akcioni plan s dovoljnim budžetom, efikasnim mehanizmima praćenja i reperima za otklanjanje prepreka s izvršnim i izvodivim sankcijama zbog neprimjene;*
 - (b) Promoviše univerzalni dizajn za sve javne objekte, službe i javni prevoz;*
 - (c) Obezbijadi dostupnost informacije koje donose mediji društvenih komunikacija, posebno elektronski mediji u skladu s opštim komentarem br. 2 (2014.) o pristupačnosti (čl. 9);*
 - (d) Posvete pažnju vezama između člana 9 Konvencije i ciljeva 9, 11.2 i 11.7 Ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih nacija. „*

Ombudsmani Bosne i Hercegovine konstatiraju da je Ana Ostojić osoba s invaliditetom i da se Odjelu za prostorno planiranje i imovinsko pravne poslove Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine 20.05.2015. godine obratila zahtjevom da joj se izdaju lokacijski uvjeti za izgradnju pristupne staze ili lifta u zgradi u kojoj živi u naselju Ilička, u ulici XI na broju 23, Brčko.

Iz zaprimljenih odgovora Vlade Brčko distrikta utvrđeno je da njezinom zahtjevu od 20.05.2015. godine nije udovoljeno, iako se žaliteljica obratila Odjelu za prostorno planiranje i imovinsko pravne poslove zahtjevom na vrijeme. Imenovana se i prije zahtjeva za izdavanje lokacijskih uvjeta Odjelu za prostorno planiranje i imovinsko pravne poslove, više puta obraćala i Inspektoratu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine vezano za prijavu nelegalno ograđene javne površine, u naselju Ilička u ulici XI na broju 23 od strane Pudić Jasne, što se i u odgovoru Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine Ureda Gradonačelnika-Inspektorata, broj predmeta: 22-001967/16, broj akta: 01.6-0309SG-002/16 od 12.08.2016. godine navodi: „...Dakle, mjerodavni inspektori poduzeli su određene mjere i aktivnosti is svoje mjerodavnosti provjeravajući navode iz inicijative Ostojić Ane. Prema tome, svaka podnesena inicijativa nužno ne znači i da su navodi u njoj istiniti i ne znače da inspektor po svakoj mora neizostavno postupati. Kao što je propisano, dužan je inicijativu razmotriti, a da li će i u kojem smjeru postupati, to cijeni u svakom konkretnom slučaju imajući na umu svaki pojedinačni slučaj.

U tom smislu, komunalni inspektor je razmotrio inicijative i postupio sukladno ovlastima propisanim Zakonom o inspekcijama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, tako što je izašao na spornu lokaciju i utvrdio činjenično stanje. Tom prilikom je Pudić Jasni Rješenjem broj UP-I-22-002159/15 od 20.08.2015. godine naloženo je da izvrši uklanjanje izgrađene javne zelene površine sa bočne strane i iza stambene zgrade tj. izvrši uklanjanje čempresa, ptuja i drugo zasađeno zelenilo.

Kada je riječ o konkretnom slučaju, potrebno je navesti da, prema raspoloživim informacijama i podacima, kada je u pitanju zauzimanje javne površine i sadnja čempresa, drveća i ostaloga, obavještavamo vas da je gospođa Pudić Jasna iz Brčkoga, dobila Rješenje broj predmeta UP-I-22-002813/15 od 3.12.2015. godine, kojim se istoj dozvoljava uređenje dijela javne površine, privremenoga karaktera ispred stambenog prostora.

Komunalni inspektor ne ulazi u sadržaj i način izdavanja navedenog Rješenja, nego je njegov zadatak da prati da li se postupa po istom i po zaključenom Ugovoru o zauzimanju javne površine, a sve u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, brojevi 30/04, 24/07 i 9/13).“

Dakle, Jasna Pudić obratila se Odjelu za prostorno planiranje i imovinsko pravne poslove, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine zahtjevom da joj se izdaju lokacijski uvjeti, za izvedeno uređenje dijela javne površine, te je Odjel za prostorno planiranje i imovinsko pravne poslove Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine po osnovu navedenog zahtjeva i donijelo Rješenje broj predmeta: UP-I-22-002813/15, broj akta: 06-1101ID-007/15 od 03.12.2015. godine kojim se izdaju lokacijski uvjeti Jasni Pudić na katastarskoj parceli označenoj kao k.č. broj 86/1 K.O. Brčko 2, stambeno naselje „Bosnaplod“ u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine.

Znači, izostala je spremnost Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, Odjela za prostorno planiranje i imovinsko pravne poslove da invalidnoj osobi u ovom slučaju Ani Ostojić, udovolji zahtjevu i izda suglasnosti za izgradnju pristupne staze ili lifta na dijelu zemljišta označenom kao k.č. broj 1437/202 (948/95) K.O. Brčko 2, stambeno naselje „Bosnaplod“ u Brčkom, ali je na istoj

parceli Odjel dana 03.12.2015. godine dao suglasnost, odnosno, izdao Rješenje drugoj osobi kojim se izdaju lokacijski uvjeti za sadnju cvijeća, a što je stvar estetskog izgleda.

Imajući u vidu gore navedene činjenice, a u svrhu otklanjanja povrede ljudskih prava i sloboda zaštićenih posebno Ustavom Bosne i Hercegovine i međunarodnim sporazumima koji se nalaze u dodatku Ustava, postupajući u skladu sa svojim ovlaštenjima, na osnovu članka 32. Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH br. 32/00, 19/02, 35/04 i 32/06), Ombudsmani Bosne i Hercegovine odlučujući po žalbi Ane Ostojić donose slijedeću:

P R E P O R U K U

*Vladi Brčko distrikta Bosne i Hercegovine,
Odjelu za prostorno planiranje i imovinsko pravne poslove*

1-da preispita svoje postupanje u pogledu zahtjeva invalidne osobe Ane Ostojić za izgradnju pristupne staze ili izgradnje lifta u naselju Ilička, u ulici XI na broju 23, Brčko ;

2-da poduzmu sve mjere da se svakoj invalidnoj osobi omogući pristup, kao i da se vodi računa o mogućnosti kretanja osoba s invaliditetom u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine ;

3-da u roku od 40 dana, od dana prijema ove preporuke obavijesti Ombudsmane Bosne i Hercegovine o načinu ispoštovanja ove preporuke.

Ombudsmani Bosne i Hercegovine:

Dr. Jasminka Džumhur, s.r.

Nives Jukić, s.r.

Dr. Ljubinko Mitrović, s.r.

Dostavljeno:

1x naslovu

1x u spis